

วิถีชาวบ้าน

● อาจินต์ ศิริวรรณ

ภ ภูมิปัญญาของชาวบ้าน คือความรู้ที่คนโบราณคิดค้นขึ้นและได้ถ่ายทอดส่งต่อกันมาทั้งทางตรงและทางอ้อมให้กับคนรุ่นหลัง โดยให้เหมาะสมกลมกลืนกับการดำเนินชีวิตให้อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข โดยผ่านศาสนา วัฒนธรรม ประเพณีของแต่ละท้องถิ่น กลายเป็นภูมิปัญญาของแต่ละท้องถิ่นนั้นๆ เพื่อให้เกิดความรัก ความภูมิใจในท้องถิ่น มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ในท้องถิ่นของตนเอง

วัดท่าราบ ตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี แหล่งรวมมรดกวัฒนธรรมเป็นภูมิปัญญาไทยที่มีคุณค่าแห่งหนึ่ง ที่ศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้สำรวจและจัดทำทำเนียบข้อมูลวรรณกรรมท้องถิ่นภาคตะวันตกไว้เพื่อการสืบค้นทางการศึกษา ได้แก่ ตำรายาแพทย์แผนไทย การวินิจฉัยโรค สรรพคุณของสมุนไพร อดีตเจ้าอาวาสพระครูวิฑิตวรเวช (หลวงพ่อดล) หรือนามปากกาว่า ส.เปลี่ยนสี ได้รวบรวมตำรายาแพทย์แผนไทย เคยเขียนเผยแพร่ในนิตยสารเทคโนโลยีชาวบ้านเล่มนี้จนโด่งดัง ทำให้ยาแพทย์แผนโบราณของวัดท่าราบเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป นอกจากนี้ วัดท่าราบยังมีชื่อเสียงโด่งดัง

วัดท่าราบ ตั้งอยู่ในหมู่บ้านท่าราบ พื้นที่ตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี เป็นศูนย์กลางของประชาชนในหมู่บ้านที่มาก ประภคณาพิธีกรรมทางพุทธศาสนา รวม 5 หมู่บ้าน

เห็นชาวบ้านแพ ราชบุรี,
มีภูมิปัญญาแพทย์แผนโบราณ

วัดท่าราบ

ด้วยสีน้ำมันอายุนับร้อยปี เป็นภาพเทพชุมนุม นิตานชาดก ภาพนรกสวรรค์ มีปูชนียวัตถุประจำอุโบสถหลังเก่า ได้แก่ พระประธานเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย สร้างด้วยศิลาแลง หุ้มปูนลงรักปิดทอง มีพุทธลักษณะแปลกประหลาดคือ มีนิ้วพระหัตถ์ 11 นิ้ว ต่อมาเมื่อผู้เลื่อมใสศรัทธาในอภินิหารจึงได้สร้างฉัตรถวาย ชาวบ้านจึงเรียกนามของท่านว่า หลวง

เกจิอาจารย์รูปหนึ่งที่เรืองวิทยาคม มีสมาธิจิตแก่กล้า เล่ากันว่าท่านจะเดินไปทางไหนจะมีลูกประคำติดมือ เจริญภาวนาไปตลอด ทำนเรื่องเวทวิทยาคมตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 มีทหารญี่ปุ่นนำระเบิดมาระเบิดปลาในสระหน้าของวัด หลวงพ่อดลอินทร์เดินจงกรมไปรอบสระน้ำ ปรากฏว่าทหารญี่ปุ่นไม่สามารถระเบิดสระน้ำได้ ทุกวันนี้จะมีคนมากกราบให้รูป

วัดท่าราบ

วัดท่าราบ ตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี แหล่งรวมมรดกวัฒนธรรมเป็นภูมิปัญญาไทยที่มีคุณค่าแห่งหนึ่งที่ยุทธยานุรักษ์วิทยาลัยสิรินธร (องค์การมหาชน) ได้สำรวจและจัดทำทำเนียบข้อมูลวรรณกรรมท้องถิ่นภาคตะวันตกไว้เพื่อการสืบค้นทางการศึกษา ได้แก่ ตำรายาแพทย์แผนไทย การวินิจฉัยโรค สรรพคุณของสมุนไพร *อดีตเจ้าอาวาสพระครูวิจิตรเวท (หลวงพ่อสละ)* หรือนามปากกาว่า *ส.เปลี่ยนสี* ได้รวบรวมตำรายาแพทย์แผนไทย เคยเขียนเผยแพร่ในนิตยสารเทคโนโลยีชาวบ้านเล่มนี้จนโด่งดัง ทำให้วิชาแพทย์แผนโบราณของวัดท่าราบเป็นที่รู้จักของคนทั่วไป นอกจากนี้ วัดท่าราบยังมีชื่อเสียงโด่งดัง

วัดท่าราบ ตั้งอยู่ในหมู่บ้านท่าราบ พื้นที่ตำบลบางแพ อำเภอบางแพ จังหวัดราชบุรี เป็นศูนย์กลางของประชาชนในหมู่บ้านที่มาประกอบพิธีกรรมทางพุทธศาสนา รวม 5 หมู่บ้านด้วยกัน

วิถีชีวิตของชาวบ้านจะอยู่กันอย่างสุขสงบตามรูปแบบของสังคมเกษตร ได้แก่ หมู่บ้านตลาดบางแพ บ้านม่วง บ้านหัวนา ท่าราบบ้านบน ท่าราบบ้านล่าง บ้านไทร ไผ่แย้ บ้านสหกรณ์ ตาลเรียง โพธิ์ล้ม และบ้านปากคลอง วัดท่าราบเป็นวัดเก่าสร้างสมัยใดไม่ปรากฏหลักฐาน วัดตั้งอยู่ติดคลองและถนนเพชรเกษมสายด้านในเสดวก บางแพ ห่างจากที่ว่าการอำเภอบางแพประมาณ 500 เมตร เดินทางมาตามถนนเพชรเกษมถึงตัวอำเภอบางแพ จะมองเห็นอุโบสถหลังใหญ่ของวัดท่าราบตั้งอยู่อย่างสง่างาม

ถาวรวัตถุต่างๆ ของวัดท่าราบ คือ อุโบสถหลังเก่าศิลปะสมัยอยุธยาตอนปลาย เป็นโบสถ์สร้างแบบไม่มีเสาคอนกรีตก่ออิฐถือปูนไปจนถึงหลังคา มีประตูเข้าอุโบสถด้านหน้าและประตูออกอยู่ด้านหลัง หน้าต่าง 5 บาน หน้าบัน ซ่อฟ้าใบระกา ทางหงส์ เป็นไม้สักแกะสลักลวดลายปิดทองปิดกระฉากหลังคามุงด้วยกระเบื้อง มีการบูรณปฏิสังขรณ์อุโบสถมาตลอด

สมัยพระครูปัญญาธิการ (หลวงพ่อก้อย) เป็นเจ้าอาวาสได้สร้างซุ้มประตู หน้าต่าง คันทวย ด้วยปูนปั้นเพิ่มเติมขึ้นทำให้ดูเหมือนอุโบสถสมัยใหม่ ภายในอุโบสถเป็นภาพเขียน

ด้วยสีน้ำมันอายุนับร้อยปี เป็นภาพเทพชุมนุม นีทานชาตภาพนรกสวรรค์ มีปูชนียวัตถุประจำอุโบสถหลังเก่า ได้แก่ พระประธานเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัย สร้างด้วยศิลาแลง หุ้มปูนลวกปิดทอง มีพุทธลักษณะแปลกประหลาดคือ มีนิ้วพระหัตถ์ 11 นิ้ว ต่อมาผู้มีผู้เลื่อมใสศรัทธาในภินิหารจึงได้สร้างฉัตรถวาย ชาวบ้านจึงเรียกนามของท่านว่า "หลวงพ่อดีตร"

ชาวบ้านแถบนั้นเล่าว่า แต่เดิมในอุโบสถหลังเก่ามีพระพุทธรูปศิลปะแบบโบราณอยู่อีกหนึ่งองค์ ทางวัดเกรงว่าจะถูกลักขโมยจึงได้เชิญเชิญไปประดิษฐานอยู่ที่หอสวดมนต์ พระพุทธรูปองค์นี้จะทาบปากด้วยสีแดง ผู้ใหญ่จะหลอกเด็กว่าถ้าทำตัวเลวทรามประพฤติไม่ดีจะถูกพระองค์นี้กิน ต่อมาอุโบสถหลังเก่าชำรุดทรุดโทรมมาก ยกในการที่จะบูรณะซ่อมแซม วัดท่าราบจึงได้สร้างอุโบสถหลังใหม่ขึ้นมาใหม่สมัยพระครูวิจิตรเวท (สละ) เป็นเจ้าอาวาส

จัดงานเปิดทองฝังลูกนิมิตไปเมื่อ พ.ศ. 2543 วัดท่าราบมีเจ้าอาวาสปกครองติดต่อกันมาหลายรูป เท่าที่ทราบ ได้แก่ หลวงพ่อดอง พระครูปัญญาธิการ (หลวงพ่อดินทร์) พระครูปัญญาธิการ (หลวงพ่อก้อย) พระครูวิจิตรเวท (หลวงพ่อสละ) และปัจจุบันมีท่านหลวงพ่อดีตร อุทโท เป็นเจ้าอาวาส ซึ่งได้สืบทอดภูมิปัญญาแพทย์แผนโบราณแต่รับวัดท่าราบไว้ได้อย่างสมบูรณ์

วัดท่าราบได้หล่อรูปเหมือนหลวงพ่อดินทร์ อดีตเจ้าอาวาสไว้สักการบูชา เพราะเลื่อมใสศรัทธาในบารมีธรรม ความมีวัตรปฏิบัติงดงาม เกรงครัดในพระธรรมวินัย และนับเป็นพระ

เกจิอาจารย์รูปหนึ่งที่เรืองวิทยาคม มีสมาธิจิตแก่กล้า

เล่ากันว่าท่านจะเดินไปทางไหนจะมีลูกประกาศิตติดมือ เจริญภavanaไปตลอด ท่านเรืองเวทวิทยาคมตั้งแต่สมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 มีทหารญี่ปุ่นนำระเบิดมาระเบิดปลาในสระหน้าของวัด หลวงพ่อดินทร์เดินจงกรมไปรอบสระหน้า ปรากฏว่าทหารญี่ปุ่นไม่สามารถระเบิดสระน้ำได้ ทุกวันนี่จะมีคนมากกราบไหว้รูปหล่อหลวงพ่อดินทร์ เป็นจำนวนมาก และมักจะจุดประทัดถวายเมื่อสำเร็จผลตามความปรารถนา

ผ่านไประยะเวลาหนึ่ง หลวงพ่อดีตรได้เสียชีวิต

ผู้สนใจใฝ่รู้ในเรื่องของตำราแพทย์ไทยแผนโบราณ ขอเชิญได้ตลอดเวลา มีหนังสือตำราแพทย์แผนไทย เรียบเรียงโดยพระครูวิจิตรเวท (ส.เปลี่ยนสี) สำหรับไว้ศึกษาค้นคว้าประกอบความรู้ กราบขอพรหลวงพ่อดีตร พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ รูปเหมือนหลวงพ่อดินทร์ อดีตเจ้าอาวาส

นมัสการพระพุทธรูปแกะจากหินที่แท้ ประเทศอัฟกานิสถาน บูชาวัตถุมงคลหินพระธาตุและวัตถุมงคลของหลวงพ่อสละ อดีตเจ้าอาวาสวัดท่าราบ และอย่าลืมร้านอาหารป่าอยู่ใกล้ๆ กับวัดท่าราบ ชื่อว่าร้านเอ๊ะเอ๊ะ ร้านนี้ขายอาหารป่านานาชนิด แวะไปรับประทานอาหารแล้วจะติดใจ ต้องไปลองกันเอง เป็นร้านอาหารตั้งขึ้นชื่อของอำเภอบางแพมานานหลายทศวรรษแล้ว

